

WYCHODZI CODZIENNIE.

Biurowe Biuro Redakcji „Dziennik Polski” ulica Hallera...

Numer kosztuje 10 cent. Rękoпись Redakcja nie sveraca.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie: Biuro Administracji „Dziennik Polski”...

Przesłanie marszałkowskie.

Odywając się przed kilku dniami na tem miejscu do ks. Adama Sapiehy, żeby dla dobra kraju...

Tę to pracy, intrygom i zrzęcości nie do pozazdrosczenia, przypisać należy, że słabe co do liczby, upadające już stronnictwo...

Wzrosła zatem w tym czasie dochody Ministerstwa Skarbu z Galicji o 3,711.957 zł. czyli o 9 1/2 proc. Równocześnie wzrosły dochody tegoż Ministerstwa z całego państwa z 336.321.042 zł. na 407,291.905 zł. więcej o 20,970.863 zł. czyli o 5 1/4 proc....

Ba, ale kiedy na wytłumaczenie tamtych Panów powiedzied można, że podpisali, bo karność w stronnictwie im to nakazywała...

Przyjm Wielmożny Pan wyrazi poważania Adam Sapieha, Prezes Rady pow. w Przemysłu. Wiedeń 14. listopada 1886.

Pod tyt. „Dr. Zyblikiewiczowi na drogę” zamieszka Dilo obszerny artykuł wstępny, w którym zastanawia się nad działalnością dra Zyblikiewicza jako marszałka.

Skoro jednak WPan uznał za praktyczne wyprowadzić mnie na scenę, przez połączenie podpisu mojego na akcie mającym znaczenie polityczne doniosłość...

Budżet krajowy.

Według uchwalonego przez Wydział krajowy preliminarza budżetu krajowego na r. 1887, wynosił mają wydatki ogólna kwotę 3,708.879 zł., dochoły zaś 527.798 złr., a z doliczeniem proponowanego pokrycia wydatku w kwocie 120.000 złr., na potrzeby dla gmin na budowę koszar przeznaczonych, pozostałościami pożyczki z r. 1883, 647.798 złr.

W porównaniu z budżetem r. 1886 okazują się preliminowane wydatki o 176.789 złr., dochoły zaś o 24.711 złr. większe, zatem niedobór tylko o 152.078 złr. wyższy.

Znaczenie różnice między zestawionym preliminarzem na rok 1887, a budżetem r. 1886 wykazuje wydatki: na cele wykształcenia i oświaty 17.000 złr., na koszt leczenia 15.000 złr., na drogi krajowe 42.000 złr. (w wydatkach nadzwyczajnych), na budowę wodne 66.000 złr.

Galicja a budżet państw. na r. 1887.

Przed kilku dniami podaliśmy krótkie zestawienie dochodów, preliminarzanych dla budżetu państwowego na rok przyszły z Galicji — a mianowicie z tytułu pobieranych u nas podatków bezpośrodkowych.

Dochoły z taks wynosił w r. 1883: 100.900 złr. — obecnie preliminarzowano: 118.890 — przeto wzrost 18%.

Dochoły z loterji, preliminarzowany w roku 1883 na 551.720, opada w preliminarzu na rok 1887 na 542.100 złr. Jest to zniżka wprawdzie mała, lecz o tyle przynajmniej pocieszająca, że pozwala mieć nadzieję dalszej dekadencji tej rubryki dochodów.

Table with 2 columns: r. 1883, r. 1887. Rows: Podatki bezpośrednie, Cło, Podatek konsumcyjny, Monopol soli, etc.

Wzrosła zatem w tym czasie dochody Ministerstwa Skarbu z Galicji o 3,711.957 zł. czyli o 9 1/2 proc. Równocześnie wzrosły dochody tegoż Ministerstwa z całego państwa z 336.321.042 zł. na 407,291.905 zł.

Restauracja grec. kat. cerkwi św. Norberta w Krakowie.

Komitet grecko-katolickiej parafji św. Norberta w Krakowie wniosł w r. 1885 do Sejmu petycję o udzielenie z funduszy krajowych jednorazowej zapomogi w kwocie 4.000 złr. na zupełnie odrestaurowanie i odnowienie grecko-katolickiej cerkwi parafjalnej pod wezwaniem św. Norberta w Krakowie.

Uchwala z dnia 22. stycznia br. przekazał Sejm tej petycji Wydziałowi krajowemu do zbadań i uwzględnienia, zaś Wydział krajowy zażądał od komitetu przedłożenia planów i kosztorysu zamierzonej restauracji.

W tym celu powołano ankietę, złożoną z członków komitetu parafjalnego i znawców sztuki i budownictwa pp. ks. Jana Borsuka proproscza kościółka św. Norberta, dra Harajewicza członka komitetu parafjalnego, prof. Wład. Łuszczkiewicza dyr. Muzeum narodowego, dra Mariana Sokołowskiego prof. Uniw. Jagiellońskiej, i Tadeusza Stryjeńskiego architekta, która po przeprowadzeniu wspólnych narad przyszła do przekonania, że dzisiejszy stan wnętrza kościoła jest swem niegrubnem zabudowaniem niegdysz klasztoru chóru, wchodzącem zupełnie w nową i tak dość krótką, ze swemi brudno niegdysz bielonymi ścianami, na których jak plany rozrzucone są różnego gatunku obrazy i obrázky, jest najzupełniej niewłaściwą.

W przekonaniu, że unia kościelna, pozostawiając cały charakter kościelnej dawnej ruskiej sztuce, nie zabrania używać form jej właściwych tam, gdzie ona w cerkwi jest zatrącona, wyraziła ankietę życzenie przeprowadzenia we wnętrzu kościoła św. Norberta, o ile być może szczerzego wyrazu tej sztuki, a głównie wprowadzenia polichromji na ścianach w duchu malowań kaplicy św. Krzyża na Wawelu, zaprowadzenia ikonostasu i przedłużenia nawy kościelnej.

I tak co do oratorjum i chóru zakonnego postanowiono cały ten chór i sklepienia dolne zburzyć, aby nowa została oczyszczoną w całej swej pierwotnej pełni. Drugą kwestją jest zaprowadzenie ikonostasu i urządzenie odpowiedniej zakrystji, której brak wiele uczuć się daje. Styl mającego się zbudować ikonostasu ma być renesansowym, biorąc za wzór zabytki XV i XVI wieku, na Rusi galicyjskiej przechowane. Książki Borsuk ma dostarczyć wzór p. Stryjeńskiemu dla zaprojektowania skromnego ikonostasu, a w wniosek prof. Sokołowskiego wykonanie w drzewie obramień carskich drzwi i obrazów poruczyć szkole sycerskiej w Zakopanem.

Cały koszt projektowanej rekonstrukcji wyniesie 5662 złr., z której kwota 3500 złr. przeznaczona jest na urządzenie ikonostasu, reszta zaś na inne roboty.

Wydział krajowy otrzymałszy kosztorys projektowanych robót nie wyasnynował na ten cel subwencji, abowiem suma wyliczona w kosztorysie o wiele przekracza kwotę 4000 zł. pierwotnie w petycji żądana, a nadto, dla tego, że Sejm nie wyznaczył właściwie w budżecie r. 1886 na restaurację cerkwi św. Norberta żadnego kredytu.

Inaczej zaś ma się rzecz z preliminarzowanym na urządzenie ikonostasu wydatkiem w kwocie 3500 zł.

Wysokość tej pozycji, która sama jedna dorównywa prawie żądanej pierwotnie przez komitet parafjalny subwencji, nasunęła Wydziałowi krajowemu pewne wątpliwości. W sprawozdaniu swem Wydział krajowy nie zamierza bynajmniej kwestjonować potrzeby tej adaptacji, przeciwnie, urządzenie ikonostasu uważa za konieczne dla nadania cerkwi właściwego jej charakteru, nie podnosi także zarzutów przeciw samej kosztowności, która ze względu na miejscowe stosunki, na świętność i bogactwo kościołów krakowskich może być usprawiedliwioną, ale podnosi Wydział krajowy, że na cele tego rodzaju subwencja z fund. kraj. nie powinna być pierwszym i jedynym źródłem, przynajmniej dopóki nie zrobiono próby zebrania potrzebnych funduszy, czy to w drodze składki parafjan i dycejan, czy to w ogóle ofiarności publicznej.

Z powyższych powodów wnosi Wydział krajowy, żeby udzielił Sejm: 1. Na cel restauracji i odnowienia grecko-katolickiej cerkwi św. Norberta w Krakowie kwotę 2000 złr.

2. Zaś na urządzenie ikonostasu w tejże cerkwi kwotę 1000 złr., którą wypłacić się ma do rąk komitetu parafjalnego, jeżeli tenże wykaże, że reszta kosztów urządzenia tego ikonostasu z innych źródeł została pokrytą.

Sprawy szkolne.

(Recenzja bibliotek szkół ludowych). Do Starej Pressy piszą z Lwowa: Rewizja bibliotek szkolnych, zarządzona przez Ministerstwo oświaty, nie wykazała, czego zresztą można było się spodziewać, szczególnie korzystnego stanu bibliotek. W Galicji należy najprzód dopełnić tego, czego przez długi czas lat nie zrobiono, t. j. potrzeba założyć najprzód nowe szkoły, gdyż w wielu gminach jeszcze ich nie ma.

Wobec takich stosunków i przy bardzo smutnym finansowym położeniu kraju nie dziwnego, że tylko stopniowo można zaopatrywać szkoły ludowe w najniezbędniejsze środki naukowe. Ponieważ bez bibliotek, jakkolwiek są one tak cenne i drogie, nie ma pożytku, a szkół ludowych jeszcze przez długi czas obchodzić się mogą jak bez innych środków naukowych, przeto łatwo zrozumieć, że ani dotychczas gminy ani inne powołane do tego czynniki w Galicji nie postarali się dotychczas o potrzebne dla bibliotek fundusze w tej mierze, jak to w innych krajach austriackich było lub jest praktykowane.

Korespondencje.

Kraków 18. listopada. (Prof. S. Madeyski. — Z Sądu.) Wskutek telegraficznego wezwania wyjechał dziś pocigiem pospiesznym poseł dr. Stanisław Madeyski do Budapesztu na posiedzenia Delegacji, przez co znów powstanie luka w wykładach tak ważnego przedmiotu, jakim jest wykład prawa cywilnego.

W Sądownictwie zanosi się na znaczne zmiany, mianowicie wskutek zażaleń Izb handlowych w Czechach i w niemieckich prowincjach Austrii na powołanie w wymiaru sprawiedliwości w Galicji, postanowił p. prezydent Zborowski oddać nigdzie nie dopuszczal do dłuższych założeń jak jedno-miesięcznych. Ma on się postarać o przesilenie wysłużonych sędziów w stan spoczynku, a nadto o znaczne powiększenie sił przy Sądach obwodowych a szczególnie powiatowych. W sąm Sądzie wyższym ma pójść na emeryturę 1 radaea dworu i 4 radaeów apelacyjnych.

Delegacje wspólne.

Zupełny zwrot w zapatrywaniach Delegatów węgierskich co do polityki zewnętrznej przyczyni się — według doniesienia Neue fr. Presse do rychłego ukończenia obrad delegacyjnych. W sobotę ma się odbyć plenarne posiedzenie Delegacji austriackiej. Zdaje się, że sprawozdawca komisji dla spraw polityki zewnętrznej przyjmie do swego referatu bezpośrodkowe wotum zaufania. Mniejszość uznaje zresztą postępowanie Kalnokye, sądzi jednak, że wotum zaufania rozciągać także na wszystkie przyszłe kroki ministra jest środkami zbyt daleko idącym.

Na odnośne zapytanie wyraził hr. Kalnokye w komisji dla spraw zewnętrznych ubolewanie z powodu niespornego rezultatu rokowań celem zawarcia traktatu handlowego między Austrią a Rumunją. Minister spodziewa się jednak, że toczące się obecnie poufne rokowania znajdują się w takim stadium, że przy dobrych dyspozycjach z obu stron uzasadniają jest nadzieję, iż sprawa będzie rychło ku obustronnemu zadowoleniu rozwiązana.

W komisji zgodził się być w zupełności na politykę Kalnokye.

Z Pesztu donoszą, że członkowie Delegacji austriackiej postanowili oświadczyć, iż zgodzą się zupełnie z polityką Kalnokye, jeżeli minister i na przyszłość starać się będzie o utrzymanie pokoju przy zachowaniu godności i interesów Austrii, oraz autonomji Bułgarii, i jeśli starać się będzie o wykluczenie jednostronnego protektoratu nad Bułgarią.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji delegacyjnej wypowiedział Haussner ułożone przez polskich członków tej komisji oświadczenie, w którym zaznaczono ich stanowisko wóród rozpraw nad terażniejszym położeniem politycznym.

Wypadki na Wschodzie.

Do Köln. Zig. donoszą z Londynu: W sferach wierogodnych utrzymują, że w tych dniach otrzymał Rząd angielski od Rosji zapytanie, czy przeciw wyborowi ks. Mingreliji na tron bułgarski zostałyby podniesione jakie zarzuty.

Włoska flotyła morza Śródziemnego złożona z ośmiu okrętów wojennych przybyła do Smyrny, gdzie przez dłuższy czas pozostanie.

Pisma petersburskie są zdania, że nie należy się wcale obawiać wojny z Niemcami. Tylko między Anglią i Austrią może przyjść do skutku koalicja, ze względu jednak na wewnętrzny stan obu tych państw, nie jest ona zbyt groźna dla Rosji. Rosja jest zatem w stanie strzedz swych interesów na Wschodzie nawet z bronią w ręku.

Nowosti sądzą, że najlepszą rekejmją pokoju jest wstrzymanie się Austrii i Anglii od wszelkiej ingerencji w sprawy bułgarskie. (Bardzo mądrze!).

Noworosyi. Teleg. donosi, że Kaulbars ma się udać temi dniami do Petersburga, dla zdania sprawy carowi z misji jegoj.

Na giełdzie berlińskiej rozeszła się przed-wczoraj pogłoska, że ambasador rosyjski wyjechał do Bismarka do Friedrichruhe. Czy Bismark powróci przed Bożem Narodzeniem do Berlina, zależeć będzie od rozwoju wypadków.

Journ. d. Deb. zapewnia w telegramie z Bzumu, że w sprawie wschodniej Włochy trzymać się będą rad niemieckich.

Paryska Liberté zamieszcza artykuł, w którym przestrzega Austrię, aby się nie dała popchnąć przez Węgrów do zatargu z Rosją. Ogniskiem zewnętrznej polityki austriackiej jest Wiedeń a nie Buda-Peszt. Lb. proponuje wwołanie kongresu celem pokojowego załatwienia sprawy wschodniej.

Daily Chronicle dowiaduje się, że między mocarstwami odbywa się wymiana zaprzytyw w sprawie wwołania konferencji ambasadorów celem rozwiązania kwestji rumelijskiej

Presse donosi z Londynu: Słychać tu, że Bułgarii mają zamiar w razie, gdyby inny kandydat, oprócz ks. Mingrelijskiego nie był proponowany, proklamować republikę z tryumwiratem na czele, w skład którego weszliby obecni rejeni.

Prawo telefonowe.

(Ciąg dalszy.) Z powyżej przytoczonych zapatrywań najwięcej przemawia do przekonania zdanie Meili'ego. Jakkolwiek prawo powinno zasadniczo uwzględniać stany faktyczne, tóż przecie dla zagadnień, których rozwiązanie ma ważniejsze znaczenie praktyczne, musi od zasady przyjętej części odstąpić i posługiwać się przypuszczaniem prawnym. Za takim rozstrzygnięciem tej kwestji, jakiej Meili podaje, przemawiają jeszcze inne okoliczności, najwięcej zaś ta, iż w obec możliwości zarzutów żadne ze zdań przeciwnych ostać się nie może. Obecność animo et corpore, żądana przez Vidars'kiego, jest pojęciem, które stosowane analogicznie do zasad, dotyczących prawa posiadania, kaźadoby wnosić, iż istnieje obecność animo i obecność corpore. Pierwsza jest nietylko pojęciem wysoce abstrakcyjnym, lecz o wiele różnym od pojęcia posiadania animo. Posiadać animo, znajdując się w posiadaniu w pewnym — że użycie takiego zwrotu — stanie umysłowym, dowodzącym ośnych praw jego; natomiast osoby, mówiące do siebie przez telefon, nawet nie myślą często o tem, że mogą chcieć być sobą, obcami. Większej trudności następcza obalenie zapatrywania Bulaffi'ego. Akceptant, jak wyżej wspomnieliśmy, zobowiązany jest do możliwości odwołania się. Jegoj

